

DRAMA U

PREMIJERE

RAZGOVOR

PORTRET

FESTIVALI

MEDJI

VOX

HISTRIONIS

MEĐUNARODNA

SCENA

AKTUALNOSTI

TEORIJA

FOAJE

MI U SVUETU

NOVE KNJIGE

DRAMA

Nije jednostavno raditi drame na temelju biografija stvarnih osoba. Puno je detalja koji se ne uklapaju, sporednih životnih pratilaca, nevažne faktografije i subjektivnih tegoba koje ne ukazuju na ono što dramu čini dramom: na sukob osobe sa svijetom. Vrlo je vjerojatno da je sudbina Gemme Boić, zagrebačko-bečke glumice s početka prošloga stoljeća, odisala dramom, no sudbina komada *Nevjesta od vjetra* motiviranog životom Gemme Boić u tome je da je drama ostala u drugom planu.

Pisac teksta, Slobodan Šnajder, pišući *Nevjestu od vjetra* prvotno kao radiodramu kao da se nije mogao odlučiti između prikaza intimnih trauma mlade glumice koja je 1914., nakon 80-ak prvorazrednih uloga, u 31. godini izvršila samoubojstvo, i drame Gemminih lutanja,

okapanja i nesporazuma s društvom svoga vremena. Stoga Alma Prica koja glumi Gemmu Boić i koja se u zadnje vrijeme specijalizirala za uloge žena s koferima, poput hrvatske Ivane Orleanske, u predstavi *Nevjesta od vjetra* glavinja između kolodvora i frontova, teatar-skih foajea i ludnica, no bez dovoljno strasti, tragova emotivnih stanja i pečata vlastite osobnosti. Alma Prica bila je, u maniri iskusne glumice, ipak samo pripovjedačica jednog tužnog vremeplova, manje stvarna osoba kroz koju vrijeme i događaji utiskuju svoje tragove. Tradicija, mentalitet i uvriježeni stil nacionalne kazališne kuće, te njegova monumentalna pozornica, tražili su velike geste, vizualnu dopadljivost i visoki napon, što Šnajderov tekst ipak nije mogao izdržati.

Tijekom trosatne izvedbe na velikoj pozornici HNK-a smjenjivalo se oko 30-ak glumaca, ali je publika ostala prikračena za važne poante neobičnog, fascinantnog i tragičnog životnog puta: Gemmine nutrine, naravi, titraja njezine duše. Umjesto toga, vidjeli smo dramatične sudare svjetova i vremena, Beč u osvit modernog doba, gomilu tipičnih urbanih protagonista, Prvi svjetski rat,

nom splinu pozornice prve nacionalne teatarske kuće rasla i padala, u nemogućnosti da se trajnije zadrži na rasplinutom Šnajderovom tekstu.

Redateljica Ivica Boban slijedila je strpljivo Šnajderov predložak, osvježavala ga glazbom, ponekom aluzijom na suvremenost i videozapisima, te je izvukla iz njega, ni puno ni malo, koliko se moglo. HNK ustrajno nje-

DRUGOM PLANU

kazališne intrige... Alma Prica kretala se u tom galimatijasu gotovo ravnodušno, s nekim teretom na leđima, kao da je jedva čekala da se sve to što prije završi. I kao što to obično biva na velikim teatarskim freskama, sporedni glumci djelovali su uvjerljivije od glavnih protagonista; Božidar Boban kao Paolo Grimaldi, Ana Begić kao Wanda, Boris Miholjević kao Claquer... Dragan Despot vrlo je pokorno do kraja ostao na visini zadatka Gemmina nesuđenog ljubavnika, ali drami kojoj je nedostajalo pravog naboja on nije mogao biti glavni kreator. Umjesto rafiniranog tkanja Gemmine duše, *Nevjesta od vjetra* obilovala je bljeskovima podilazeće kič scenografije Zlatka Kauzlarića Atača, korektnom, pomalo dosadnom kostimografijom Doris Kristić i rastegnutom dramaturškom obradom Olje Lozice. Predstava je u glamuroz-

guje svoj stil tragičnih i nedodirljivih junaka koji lebde iznad glava pretplatničke publike, koja ih uzdišući nikako ne može dosegnuti. Iako je načelno kazališna predstava otvorena knjiga u kojoj je primarno upisana strast i energija redatelja, od ovakvih "malih kućnih duhova" nije mogla pobjeći ni Ivica Boban. Ni današnje vrijeme koje puno više slavi cinizam, a puno manje žrtvu, puno više površnost, a puno manje predanost, nije bilo osobit saveznik idejama Ivice Boban. Pitanje na koje nam Slobodan Šnajder, HNK i *Nevjesta od vjetra* nisu uspjeli odgovoriti zapravo glasi: Tko ste vi, nesretna Gemmo Boić?

